

РЕШЕНИЕ

№ 342

гр. София, 19.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 35 състав,
в публично заседание на 18.11.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Миглена Недева

при участието на секретаря Кристина Григорова, като разгледа дело номер **7055** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК, във вр. с чл. 40, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба на Фондация „Антикорупционен фонд“, ЕИК[ЕИК], представляване от директора Б. Х. С., срещу Решение №3-146 / 16.07.2020 г. на Изпълнителния директор на УМБАЛ [фирма], [населено място], в частта му, с която се отказва предоставянето на информация, представляваща договори за дарение с дарители не дали съгласие за предоставяне на такъв, по т.5.5.1 от решението, по заявление за достъп до обществена информация вх. № 01-1451 / 18.06.2020 г.

В жалбата и в уточняваща молба с вх. № 26422/24.08.2020г. се излагат подробни съображения за неправилност и необоснованост на обжалвания акт, като постановен в противоречие с материалния закон. Сочи, че договорите за дарение, сключени от УМБАЛ [фирма], безспорно представляват „обществена информация“ по смисъла на чл. 2 от ЗДОИ, тъй като същите представляват документ създадени, получени или съхранявани от лечебното заведение, в качеството му на търговско дружество, на което повече от 50 на сто от приходите за предходната година са за сметка на държавата и/или общинския бюджет и/или бюджета на Националната здравноосигурителна каса, поради което не са налице пречки за предоставянето ѝ. Освен това, счита че в случая е налице „надделяващ обществен интерес“ от търсената със заявлението информация. Сочи, че мотивите за постановяване на отказа по т.5.5.1

от решението, а именно, че съдържанието на договорите за дарение е конфиденциално и не следва да бъде разгласявано пред трети лица, са лишени от законово основание. Излага, че основанията за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация са изчерпателно изброени в чл. 37 от ЗДОИ, като характерът на исканата със заявлението информация не попада в нито една от изброените хипотези. Моли да се отмени обжалваното решение в частта му, с която се отказва предоставянето на информация, представляваща договори за дарение с дарители не дали съгласие за предоставяне на такъв, по т.5.5.1 от решението и да се задължи ответника да отговори с приложени документи на исканата информация. Подробни съображения излага в писмени бележки. Заявява искане за присъждане на разноски.

Ответникът – Изпълнителен директор на УМБАЛ [фирма]- [населено място], оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Д. Т. изразява становище, че обжалваното решение е законосъобразен административен акт, издаден в съответствие с материалния и процесуален закон. Посочва, че решението е издадено в законоустановения срок, тъй като лечебното заведение приложило разпоредбата на чл. 31, ал. 1 от ЗДОИ, а именно да удължи срока за произнасяне, за което заявителят е бил уведомен по телефон. По съществото на спора излага, че съдържанието на договора за дарение е конфиденциално и не следва да бъде разгласявано на трети лица, поради което и търсената със заявлението информация не е обществена, по смисъла на ЗДОИ и не подлежи на предоставяне. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София – град, II а.о., 35 състав, като взе предвид доводите на страните и прецени доказателствата по делото в тяхната съвкупност, въз основа на наведените в жалбата основания и като извърши служебна проверка относно законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания, предвидени в чл.146 от АПК, приема за установено от ФАКТИЧЕСКА и ПРАВНА страна следното:

Жалбоподателят в съдебното производство Фондация „Антикорупционен фонд“ е подал по електронен път Заявление за достъп до обществена информация до УМБАЛ [фирма], [населено място], регистрирано с вх.№ 01-1451 / 18.06.2020 г., с което е поискал да му предоставена информация, а именно копие на всички договори за дарения, сключени от Университетска болница „А.“, във връзка с пандемията от COVID-19, за периода 10.03.2020г. до датата на подаване на заявлението.

В заявлението е посочено, че исканата информация касае обществения живот в Република България и дава възможност на заявителя да си състави собствено мнение, относно задължения субект. Посочва се също, че с получаване на търсената информация се цели повишаване на прозрачността и отчетността в работата на лечебното заведение, както и повишаване на информираността на обществеността, по въпроси, по които има засилен обществен интерес. На последно място е посочено, че търсената информация не представлява търговски или производствена тайна по смисъла на §1, т.5, б. “е“ от ДР на ЗДОИ.

Заявената форма за предоставяне на информацията е по електронен път на посочен от заявителя адрес - [електронна поща]“.

С писмо с изх. № 01-1451#1/23.06.2020г. изпълнителният директор на УМБАЛ [фирма] – [населено място] е поискал становище от всички дарители, направили дарения, във връзка с пандемията от COVID-19, от 10.03.2020г. до 18.06.2020г., относно постъпило заявление с молба за становище в кратък срок.

По делото не са представени постъпилите отговори, във връзка с писмо с изх. № 01-1451#1/23.06.2020г. изпълнителният директор на УМБАЛ [фирма] – [населено място].

Производството е приключило с постановяване на оспорваното Решение № 3-146 от 16.07.2020 г. на изпълнителният директор на УМБАЛ [фирма] – [населено място], с което е отказано предоставянето на информация, в частта му по т.5.5.1 от решението, относно информация за договори за дарение с дарители отказали пълен достъп за предоставяне на търсената информация.

На първо място е изложил доводи, че направеното със заявлението искане за достъп до информация, не попада в обхвата на понятието „обществена информация“ по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. Освен това е посочил, че съдържанието на договора между Дарен и Дарител е част от взаимоотношения между тези два субект, като същото е конфиденциално и не следва да бъде разгласявано пред трети лица, като информацията може да бъде разкрита, единствено след съгласието на третото лице-дарител. Предвид това, административният орган е приел, че е налице хипотезата, предвидена в чл. 37, ал. 1, т.1 от ЗДОИ.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните ПРАВНИ ИЗВОДИ:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Подадена е от надлежна страна, в срока по чл. 149, ал. 2 от АПК. Съгласно цитираната разпоредба мълчаливият отказ може да се оспори в едномесечен срок от изтичането на срока, в който административният орган е бил длъжен да се произнесе. Предвид това, че заявлението за достъп е постъпило в УМБАЛ [фирма], [населено място] с вх.№ 01-1451 на 18.06.2020 г., в съответствие с чл. 28, ал. 1 от ЗДОИ, органът е следвало да се произнесе до 02.07.2020 г., от която дата започва да тече и едномесечния срок за оспорването му по съдебен ред и като взе предвид, че жалбата срещу мълчаливия отказ е подадена на 14.07.2020 г., съдът намира жалбата за допустима. От писмените доказателства по делото безспорно се установява, че в конкретния случай е на лице Решение № 3-146 от 16.07.2020 г. на изпълнителният директор на УМБАЛ [фирма] – [населено място], с което на жалбоподателят е отказан достъп до исканата от него информация, в частта му, представляваща договори за дарение с дарители не дали съгласие за предоставяне на такъв, по т.5.5.1 от решението. По този начин е формиран изричен отказ по така подаденото заявление. От представените по делото доказателства се установява, че Решението е издадено на дата 16.07.2020 г., т.е. след изтичане на срока за произнасяне, поради което жалбоподателят е счел, че е налице мълчалив отказ. Поначало, когато в предвидените от закона срокове административният орган не се произнесе изрично по едно искане, мълчаливият му отказ има значението и последиците на акт, с който е направен изричен отказ. В конкретния казус е налице изрично произнасяне по подаденото от жалбоподателя заявление, което обаче не му е станало известно до изтичане на срока за произнасяне на административния орган, а в последващ момент. При това положение и съобразно т.8 ППВС № 4/1976 г. след като е подадена жалба срещу мълчалив отказ, тя трябва да се приеме като жалба срещу последвалия изричен такъв.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган. Обществените отношения свързани с достъпа до обществена информация са уредени от ЗДОИ. Законът не посочва конкретен държавен орган натоварен с функции по предоставяне на достъп до

обществена информация. В чл. 28, ал. 2 ЗДОИ е предвидено, че органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и уведомяват писмено заявителя за своето решение. От тълкуването на тази разпоредба следва, че органът който създава обществена информация е този, който взема решение, съответно отказва достъпът до тази информация.

Задължените субекти по предоставяне на достъп до обществена информация са посочени в чл. 3 от ЗДОИ. Според ал. 1 на визираната норма, това са държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България. В ал. 2 е посочено и, че разпоредбите на ЗДОИ се прилагат и за достъпа до информацията, създавана и съхранявана от 1. публичноправни субекти, различни от тези по ал.1, включително публичноправните организации; 2. физически и юридически лица само относно извършвана от тях дейност, финансирана със средства от консолидирания държавен бюджет и средства от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми.

Според § 1, т.4 ДР от ЗДОИ "Публичноправна организация" е и лечебно заведение - търговско дружество, на което повече от 50 на сто от приходите за предходната година са за сметка на държавния и/или общинския бюджет и/или бюджета на Националната здравноосигурителна каса.

Видно от Университетска многопрофилна болница за активно лечение [фирма] 100% от капитала на предприятието са собственост на Министерство на здравеопазването. В този см. УМБАЛ [фирма] се явява публичноправна организация по см. на § 1, т.4 от ДР на ЗДОИ и задължен субект по см. на чл.3, ал.2, т.1 от ЗДОИ, поради което изпълнителният директор на УМБАЛ дължи произнасяне по заявленията, съдържащи искане за достъп до обществена информация.

Легалната дефиниция на понятието обществена информация, се съдържа в чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, а именно информацията е обществена, когато са налице две визириани в правната норма кумулативни изисквания - да е свързана с обществения живот в страната и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. За понятието обществен живот няма легално определение, но то е с изводимо съдържание - живота на обществото, обособено като група хора. Затова всяка информация, която е свързана с живота на обществото като група хора има характер на обществена информация. В случая, исканата информация – копие на всички договори за дарения, сключени от Университетска болница „А.“, във връзка с пандемията от COVID-19, за периода 10.03.2020г. до датата на подаване на заявлението, е свързана с живота на хората и същевременно дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект. Обществото, респ. хората могат да си съставят собствено мнение за дейността на УМБАЛ [фирма], тъй като исканата информация е обвързана с правомощията и дейността на публичноправната организация. Предвид изложеното, настоящият състав намира, че обратно на мотивите в оспореното решение, поискана със заявлението информация е обществена, по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ.

За субектите по чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ е регламентирано задължението да предоставят информация, която да е създадена в кръга на тяхната компетентност и да е налична. Обществената информация, която отговаря на първото изискване е два вида -

официална и служебна. С разпоредбата на чл. 10 от ЗДОИ е определено коя информация е официална. Това е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия. Достъпът до нормативните и общите правни актове е осигурен чрез обнародването им в Държавен вестник. Достъпът до останалите актове, включително и носителите на исканата от жалбоподателя информация се осъществява по реда на ЗДОИ, освен ако изрично не е предвиден друг ред. В светлината на § 1, т. 5, б. "г" и б. "е" от ДР на ЗДОИ, приложен по аргумент за по-силното основание /*argumentum fortiori*/: договорите за дарения, по които лечебното заведение е страна-получател, съдържат служебна информация, тъй като същите се съхраняват, а и създават, доколкото договорът е диспозитивен документ, съдържащ подписа на субекта по чл. 3 от ЗДОИ, по повод на официална информация, свързана с бюджета на публичноправната организация, формиран и с процесните дарения. Ако договорът за дарение касае обект - недвижима собственост, същият би имал характер на носител на официална информация, доколкото подлежи на вписване в публичен регистър. От изложеното следва, че търсената информация притежава характеристиката на служебна обществена информация.

От Решение №3-146/16.07.2020г. на изпълнителния директор на УМБАЛ [фирма] – [населено място], се извеждат данни, а и по делото не се спори, че лечебното заведение разполага с информацията по т. 5.5.1 от решението, но не може да я предостави, поради изричния отказ на трети лица – дарители, отказали пълен достъп до информацията. В оспореният акт изпълнителният директор на УМБАЛ [фирма] – [населено място] е посочил единствено фактическите обстоятелства, касаещи несъгласието на третите лица, без да посочи правното основание за отказ по ЗДОИ /арг. чл. 38 от ЗДОИ/. След като въведените изисквания от закона не са спазени е налице недостатък във формата на оспорения административен акт, съставляващ основание по чл. 146, т. 2 от АПК за отмяната му. При немотивирания отказ не съществува обективна възможност за проверка на материалната му законосъобразност, тъй като неговите фактически и правни основания остават неизвестни, и недостатъкът във формата се явява достатъчно основание за отмяната му.

Отделно от горното, оспореното решение е постановено и в нарушение на материалния закон. В чл. 37, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗДОИ са посочени основанията за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация: 1. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл. 13, ал. 2; 2. достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Според ал. 2 в случаите по ал. 1 се предоставя частичен достъп само до онази част от информацията, достъпът до която не е ограничен. В случая, посочените в т. 1 и т. 3 основания не са налице, тъй като исканата информация не е класифицирана информация, друга защитена тайна или служебна информация, достъпът до която да е ограничен. Няма данни и исканата обществена информация да е била предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Отказът е мотивиран на основание - изричен отказ на трето лице, чиито интереси се засягат от достъпа до исканата информация (по т. 2, ал. 1, чл. 37 от ЗДОИ). Доказателства за изричен отказ от страна на трети лица, по делото не са

налични, освен това основанието /по т. 2/ е предпоставка за отказ само в случаите, за които не е налице "надделяващ обществен интерес" (§ 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ).

Основен принцип в правото е, че всеки носи тежестта на доказване на фактите и обстоятелствата, от които черпи права. Тъй като разкриването на обществена информация при надделяващ обществен интерес е право, на което може да се позове заявителят, то той е този, който трябва да посочи наличието на това обстоятелство и да подкрепи твърдението си със съответните факти. Той е този, който твърди, че исканата информация трябва да изпълни визираните от закона цели.

В случая заявителят посочил, че относно исканата информация е налице надделяващ обществен интерес, но законодателят сам е приел, че в хипотеза, когато търговската тайна е свързана със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект по чл. 3 ЗДОИ, е налице надделяващ обществен интерес - § 1, т. 5, б. "е" ЗДОИ. С тази норма законодателят е създал оборима презумпция, че в тези случаи е налице надделяващ обществен интерес. Оборимата презумпция има тази правна последица, че обръща тежестта на доказване. С оглед на това не заявителят, а органът следва да установи, че в конкретния случай не е налице надделяващ обществен интерес. По аргумент на по-силното основание, договорът за дарение, който по каузата си не е търговски, и не съдържа производствена и търговска тайна, би следвало на още по-силно основание да е огласен, включително чрез достъпа до обществена информация, за да се обезпечи преценката за липса на корупция, на злоупотреба с власт, за прозрачност и отчетност на субектите по чл. 3 от закона - в случая УМБАЛ.

Съгласно разпоредбата на чл. 31, ал. 5 от ЗДОИ не е необходимо съгласието на третото лице в случаите, когато то е задължен субект и отнасящата се до него информация е обществена информация по смисъла на този закон, както и когато е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. В случая сме изправени именно пред наличието на такъв интерес, който се определя като надделяващ поради обстоятелството, че тази информация дава възможност да се повиши прозрачността и отчетността, в дейността на публичноправната организация за особено чувствителна за обществото тема - обявеното в страната извънредно положение, водещо със себе си редица ограничения за гражданите. Като не е съобразил решението си с изложените по-горе съображения, ответникът превратно е приложил материалния закон и е постановил незаконосъобразен акт, който следва да бъде отменен.

По тези съображения Решение №3-146 / 16.07.2020 г. на Изпълнителния директор на УМБАЛ [фирма] – [населено място], поради недостатък във формата и като противоречащо на материалния закон следва да се отмени, а административната преписка следва да се върне на административния орган за ново произнасяне по реда на чл. 173, ал. 2 от АПК с мотивиран акт, съобразно изискванията на чл. 34 от ЗДОИ, в определения от закона 14-дневен срок, като предостави пълен достъп до информацията, поискана от жалбоподателят със

заявлението.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК, своевременно заявеното от жалбоподателя искане за присъждане на разноски /чл.81 ГПК, вр.чл.144 АПК/, следва да бъде уважено за сумата в размер на 210 лева, от които 200 лв.- юрисконсултско възнаграждение и 10 лв.-заплатена държавна такса.

Така мотивиран, и на основание чл.172, ал.2 АПК във вр. с чл.40, ал.3 ЗДОИ, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 35^{-ти} състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ, по жалба на Фондация „Антикорупционен фонд“ Решение №3-146 / 16.07.2020 г. на Изпълнителния директор на УМБАЛ [фирма] – [населено място], в частта му, с която се отказва предоставянето на информация, представляваща договори за дарение с дарители недали съгласие за предоставяне на такъв, по т.5.5.1 от решението, по заявление за достъп до обществена информация вх. № 01-1451 / 18.06.2020 г.

ВРЪЩА делото като преписка на административния орган за ново произнасяне по т. 1 от заявление с вх. № 01-1451 / 18.06.2020г. / 26.03.2018 г., при съобразяване с указанията по прилагането на материалния закон в мотивите към решението, като определя 14-дневен срок.

ОСЪЖДА УМБАЛ [фирма] – [населено място], да заплати на Фондация „Антикорупционен фонд“ сумата от 210 лв. разноски по делото.

Решението на основание чл.40, ал.3 от ЗДОИ, не подлежи на обжалване.

Препис да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: